

INLEIDING IN DE BIJBEL

LEERPLAN

Versie leerplan: 01-09-2014

Versie module: IV01/A/1 en IV02/B/1

Vakgroep: Inleidende vakken

Studiepunten: 4 EC | 112 studie-uren

Inhoud

In dit vak wordt aandacht besteed aan de chronologie van het Oude en Nieuwe Testament. Daarbij worden de belangrijkste archeologische en geografische gegevens betrokken, zodat de student de gebeurtenissen in de context van tijd en plaats leert kennen en zo beter in staat is verbanden te leggen. Met betrekking tot het Nieuwe Testament wordt ook aandacht besteed aan de politieke, economische en sociaal-culturele omstandigheden.

De vorming en overlevering van de canon wordt in hoofdlijnen bestudeerd, waarbij ook aandacht wordt gegeven aan de zogeheten tekstkritiek, de discipline waarin men op methodische wijze de oorspronkelijke bijbeltekst tracht te reconstrueren, die de basis vormt voor onze moderne vertalingen.

Leerdoelen

Kennisverwerving

Na deelname aan dit vak en bestudering van de behandelde stof, is de student bekend met de volgende termen en kan deze kort omschrijven:

canon, apocrief, deuterocanoniek, pseudepigrapha, lagere kritiek, tekstkritiek, Masoreten, Codex Leningradensis, Dode-Zee Rollen, Septuagint, Vulgaat, literair-historische kritiek, vormkritiek, traditiekritiek, redactiekritiek, materialistische benadering, psycho-analytische benadering, feministische benadering, klimaatzones van Israël, topografie van Israël, belangrijkste archeologische vondsten (o.a. Mesa-steen).

Koinè-Grieks, autograaf, intertestamentaire periode, apostolische traditie, Marcion, Canon Muratori, Paasbrief van Athanasius, chronologie van het Nieuwe Testament, archeologie van het Nieuwe Testament, topografie van het Nieuwe Testament.

Inzicht en vaardigheid

Na deelname aan dit vak en bestudering van de behandelde stof kan/heeft de student:

- schetsen welke deelgebieden van belang zijn voor een studie van het Oude en Nieuwe Testament;

- van elk deelgebied kort aangeven wat daarin wordt onderzocht en welke specifieke discussies er spelen;
- in hoofdlijnen de overlevering van het Nieuwe Testament weergeven, van de eerste eeuw tot aan de moderne bijbelvertalingen;
- inzicht ontwikkeld in het belang van kennis van de verschillende deelgebieden van de oudtestamentische- en nieuwtestamentische wetenschap;
- relevante en recente wetenschappelijke theologische artikelen vinden via ATLA en de inhoud ervan verwerken.

Attitude

Gedurende en na dit vak is de student (meer) onder de indruk geraakt van (de studie van) het Oude- en Nieuwe Testament. In het bijzonder is de student zich er (meer) bewust van geworden dat de bijbelse geschriften niet in een vacuüm, maar binnen een specifieke cultuurhistorische context zijn ontstaan.

Toetsing

Schriftelijk of digitaal tentamen over de module en eventuele aanvullende leerstof; werkstuk waarbij minimaal 1 wetenschappelijk artikel moet worden verwerkt (gevonden via ATLA).

Literatuur

Verplichte literatuur

ETA-modulen *Inleiding Oude Testament* en *Inleiding Nieuwe Testament*.

Brink, G. van den. 1995. *Van koinè tot canon: de overlevering van de tekst van het Griekse Nieuwe Testament*. Zoetermeer: Boeken-
centrum. 131 pags.

Stambaugh, John & Balch, David. 1992. *Het Nieuwe Testament in zijn sociale omgeving*. Kampen: Kok. 205 pags. (bijlage bij module)

Patzia, Arthur G. e.a. 2004 (2002). *Bijbelwetenschappen: uitleg van meer dan 300 begrippen*. Dordrecht: Importantia.

Aanbevolen literatuur

Carson, D.A. & Moo, Douglas J. 2005, 2nd ed. *An Introduction to the New Testament*. Grand Rapids, MI: Zondervan.

Glashouwer, Willem J.J. & Ouweneel, Willem J. 2000. *Het ontstaan van de Bijbel*. Amsterdam: Buijten en Schipperheijn.

McDonald, Lee Martin & Porter, Stanley. 2000. *Early Christianity and Its Sacred Literature*. Hendrickson.

Raymond B. Dillard & Tremper Longman III. 2000. *Inleiding op het Oude Testament*. Heerenvveen: Groen. Oorspronkelijke titel: 1995. *An Introduction to the Old Testament*. Grand Rapids, MI: Zondervan.

Van Bruggen, Jacob. 2008. *Het kompas van het christendom: ontstaan en betekenis van een omstreden Bijbel*. Kampen: Kok.

